

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0222U000291

Державний реєстраційний номер: 0121U111704

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-01-2022

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Інвентаризація адвентивних видів рослин масиву Сира Погоня Рівненського природного заповідника

Початок етапу: 05.2021

Закінчення етапу: 10.2021

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи: Інститут екології Карпат Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540066

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, м. Львів, Львівська обл., 79026, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380322707430, 380322700146

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи: Рівненський природний заповідник

Код за ЄДРПОУ: 30460820

Місцезнаходження: урочище Дубки-Розвилка, м. Сарни, Сарненський р-н., Рівненська обл., 34542, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державне агентство лісових ресурсів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380365534752

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 52 - договір з вітчизняною організацією (органами місцевої ради, фондом, асоціацією, концерном тощо)

Напрямок фінансування: 2.7 - інше

Джерела фінансування

7722 - кошти підприємств, установ, організацій України

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 30.000
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Інвентаризація адвентивних видів рослин масиву Сира Погоня Рівненського природного заповідника

Назва роботи англійською:

Inventory of adventitious plant species of the Syra Pohonya massif of Rivne Nature Reserve

Реферат українською:

Об'єкти дослідження – адвентивна фітобіота території масиву Сира Погоня Рівненського природного заповідника. Мета роботи – покращення інформаційних та організаційних засад збереження навколишнього природного середовища, зокрема, інвентаризації адвентивних видів рослин на території масиву Сира Погоня Рівненського ПЗ у контексті запобігання їх негативного впливу на аборигенну біоту. Методи дослідження – польові маршрутні, стаціонарні, а також загальноприйняті методики досліджень адвентивних видів рослин. Наведено результати комплексного аналізу видової різноманітності адвентивної, а саме інвазійної фітобіоти на території масиву Сира Погоня Рівненського природного заповідника. На підставі проведених польових досліджень і аналізу гербарних матеріалів з'ясовано загальний кількісний склад, таксономічну належність і розподіл інвазійних видів за способом занесення діаспор і ступенем натуралізації в межах Більського та Грабунського лісництв Рівненського ПЗ. Розроблено заходи боротьби з інвазійними видами рослин щодо запобігання поширення інвазій та зменшення впливу на типові для Поліського регіону природні комплекси. Отримані результати досліджень можуть бути використані у процесі запобігання поширення та негативного впливу інвазійних видів рослин на аборигенну біоту Рівненського ПЗ.

Реферат англійською:

Objects of research are the adventitious phytobiota of the territory of the Syra Pohonya massif of the Rivne Nature Reserve. The purpose of the work is to improve the information and organizational framework for environmental protection, in particular, the inventory of adventitious plant species in the Syra Pohonya massif of Rivne software in the context of preventing their negative impact on aboriginal biota. Research methods – field route, stationary, as well as generally accepted methods of research of adventitious plant species. The results of the complex analysis of the species diversity of the adventitious, namely invasive phytobiota on the territory of the Syra Pohonya massif of the Rivne Nature Reserve are presented. Based on the field research and analysis of herbarium materials, the general quantitative composition, taxonomic affiliation and distribution of invasive species by the method of diaspora entry and the degree of naturalization within the Bielsko and Grabunski forests of Rivne PZ were determined. Measures to control invasive plant species have been developed to prevent the spread of invasions and reduce the impact on natural complexes typical of the Polissya region. The obtained research results can be used in the process of preventing the spread and negative impact of invasive plant species on the aboriginal biota of Rivne software.

Індекс УДК: 551.79:561/569, 502.4(477)

Коди тематичних рубрик: 38.43.17, 87.31.93

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Данилик Іван Миколайович

Науковий ступінь: д. б. н.

Наукове звання: с.н.с.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Науковий звіт

Назва НТП англійською: Scientific report

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Покращення стану наколишнього середовища

Галузь застосування: Охорона природи

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Вступ 5 Розділ 1. АДВЕНТИВНІ РОСЛИНИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА БІОТУ 7 1.1. Адвентивні (чужорідні) види рослин як проблема збереження біорізноманіття 7 1.2. Проблеми інвентаризації адвентивних видів рослин 9 Розділ 2. ТЕРИТОРІЯ ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ 12 2.1. Територія досліджень та її особливості 12 2.2. Матеріали та методи досліджень 15 Розділ 3. ІНВАЗІЙНІ ВИДИ МАСИВУ СИРА ПОГОНЯ В МЕЖАХ БІЛЬСЬКОГО ТА ГРАБУНСЬКОГО ЛІСНИЦТВ 17 3.1. Характеристика інвазійних видів рослин масиву Сира Погоня 17 3.2. Аналіз інвазійних видів рослин і заходи протидії їх поширенню в природні екосистеми 37 Список використаних джерел 42

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 05.2021

Закінчення етапу: 10.2021

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

1. Абдулоєва О.С., Шевчик В.Л., Карпенко Н.І. Інвазійні чужинні види вищих рослин у рослинних угрупованнях Канівського природного заповідника // Заповідна справа в Україні. – 2009. – Т. 15, вип. 2. – С. 31-36.

2. Багрикова Н. А. Структурний аналіз адвентивної фракції флори Кримського півострова (Україна). Український ботанічний журнал, 2013. – 70 (4): 489–507.
3. Бурда Р.І., Пашкевич Н.А., Бойко Г.В., Фіцайло Т.В. Чужорідні види охоронних флор Лісостепу України. – К.: Наукова думка, 2015. –116 с.
4. Васильева Н.В., Папченков В.Г. Механізми впливу інвазійної *Bidens frondosa* L. на аборигенні види череди // Російський журнал біологічних інвазій. – 2011. – № 1. – С. 15–22.
5. Визначник рослин України / під ред. Д.К. Зерова. – К.: Урожай, 1965. – 866 с.
6. Вихор Б.І. Екологічна оцінка впливу інвазійних видів рослин на фіторізноманіття Закарпаття: автореф. дис. ... канд. біол. наук. К., 2015.
7. Данилик Р.М., Данилик І.М. Рід *Bidens* L. (Asteraceae) у флорі Шацького національного природного парку // Наук. вісник Волин. нац. ун-ту імені Лесі Українки. Біол. науки. – 2009. – № 2. – С. 22–26.
8. Двірна Т.С. Адвентивна фракція флори Роменсько-Полтавського геоботанічного округу та її інвазійний потенціал: автореф. дис. ... канд. біол. наук. К., 2015.
9. Зав'ялова Л.В. Фітоінвазії на території об'єктів природно-заповідного фонду України: завдання дослідження // II Всеукраїнська наукова конференція «Синантропізація рослинного покриву України». –К., Переяслав-Хмельницький, 2012. С. 39–40. 15.
10. Зав'ялова Л.В., Корнієнко О.М. Фітозабруднення Дніпровського екологічного коридору // Зб. наук. статей: «Екологія водно-болотних угідь і торфовищ». – К.: ТОВ «Інтерсервіс», 2014. – С. 90–93.
11. Зав'ялова Л.В. Про сучасні підходи до вивчення фітоінвазій на території об'єктів ПЗФ України // Динаміка біологічного та ландшафтного різноманіття заповідних територій. – Кам'янець-Подільський: Друкарня Рута, 2016. –С. 46–49.
12. Зав'ялова Л.В. Види інвазійних рослин, небезпечні для природного фіторізноманіття об'єктів природно-заповідного фонду України // Біологічні системи. Т. 9. Вип. 1. 2017– С. 87–107.
13. Кузярін О.Т. Синтаксономія рудеральної рослинності заплавної екосистем басейну Західного Бугу // Наук. зап. Держ. природозн. музею. – Львів, 2005. – Вип. 21. – С. 29 – 52.
14. Кузярін О.Т. Рідкісні антропофіти для території Львівської області / Стан і біорізноманіття екосистем Шацького національного природного парку. Матеріали наукової конференції (10–13 вересня 2009 р., смт. Шацьк). – Львів: СПОЛОМ, 2009. – С. 57 – 59.
15. Кузярін О.Т. Сучасне поширення адвентивних видів родини Rosaceae на території Львівської та Волинської областей / Інтродукція, селекція та захист рослин: Матеріали Другої міжнародної наукової конференції (м. Донецьк, 6–8 жовтня 2009 р.) – Донецьк, 2009. – Т. 1. – С. 413 – 417.
16. Кузярін О.Т. Про онтоморфогенез і життєву форму *Aronia melanocarpa* (Michx.) Elliot. (Rosaceae Juss.) у природних фітосистемах заходу України // Біологічні студії. – 2010. – Т. 4, № 2. – С. 105 – 114.
17. Кучер О.О. Адвентивна фракція флори Старобельської злаково-лугової степи. Фиторазнообразие Восточной Европы, 2014. – 10 (2): 115–144.
18. Лукаш О.В. Синантропізація флори природно-заповідних територій Східного Полісся // Заповідна справа в Україні. – 2008. – Т. 14, вип.. 2. – С. 40–44.
19. Орлов О., Прядко О. Небезпечні адвентивні інвазійні види рослин НПП «Прип'ять-Стохід» та їх можливий вплив на його екосистеми // Наук. вісник нац. прир. парку «Прип'ять-Стохід». – 2013. – Вип. 1–2, Т.3. – С. 1–14.
20. Орлов О.О., Якушенко Д.М. Поширення та еколого-ценотичні особливості *Erechtites hieracifolia* (L.) Rafin. ex DC. (Asteraceae) в Україні // Укр. ботан. журн. – 2011. – Т. 68, №6. – С. 795–804.

21. Панченко С.М. Інвазійна спроможність північно-американського виду *Coryza canadensis* (L.) Cronq. в НПП «Деснянсько-Старогутський» // Укр. ботан. журн. – 2005. –Т. 62, N 4. – С. 558-564.
22. Протопопова В.В. Синантропная флора Украины и пути её развития –Киев: Наук. думка, 1991. – 204 с.
23. Протопопова В.В., Мосякін С.Л., Шевера М.В. Фітоінвазії в Україні як загроза біорізноманіттю: сучасний стан, завдання на майбутнє. – К. 2002. – 32 с.
24. Тарасевич О.В. Розповсюдження адвентивних видів трав'янистих рослин на Поліссі та можлива загроза для лісового господарства // Лісівництво та агролісомеліорація. – 2012. – Вип. 121. – С. 88-94.
25. Фітозабруднення рослинного покриву Середнього Придніпров'я. Анотований конспект синантропної флори / Джуран В.М., Крецул Н.І., Протопопова В.В., Федорончук М.М., Шевера М.В. – К.: Автореферат, 2007. – 48 с.
26. Флора европейской части СССР / под ред. Ф. Федорова. – Л.: Наука, 1974. – 404 с.
27. Фомін О.В. Флора УРСР: в 12 т. – Т. I. – К.: Вид-во АН УРСР Наук. думка, 1938. – 200 с.
28. Чёрная книга флоры Средней России. Чужеродные виды растений в экосистемах Средней России. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bookblack.ru/areal/33.htm>.
29. Шевера М.В. Тенденція до експансії адвентивних рослин по залізницях у Закарпатті. Укр. ботан. журн. 1996. Т. 53, № 1-2. С. 136-138.
30. Chytrý M., Pyšek P., Tichý L. et al. Invasions by alien plants in the Czech Republic a quantitative assessment across habitats // Preslia. – 2005. – Vol. 77. – P. 339-354.
31. DAISIE (Delivering Alien Invasive Species Inventories for Europe) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.europe-aliens.org
32. Global Strategy on Invasive Alien Species // Convention of Biological Diversity, SBSTTA Sixth Meeting. –Montreal, 2001. –ix + 52 p
33. IPNI (The International Plant Name Index) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://www.ipni.org>
34. Kornás J. A geographical-historical classification of synanthropic plants / Kornás J. // Mater. Zakl. Fitosoc. Stos. UW. –1968. –25.–S. 33-41.
35. Lamdon P.W., Pyšek P., Basnou C., Hejda M., Arianoutsou M., Essl F., Jarošík V., Pergl J., Winter M., Anastasiu P., Andriopoulou P., Bazo I., Brundu G., Celesti-Grapow L., Chassot P., Delipetro P., Josefsson M., Kark S., Klotz S., Kokkoris Y., Kühn I., Marchante H., Perglova I., Pino J., Vilà M., Ziko A., Roy D., Hulme P.E. Alien flora of Europe: species diversity, temporal trends, geographical patterns and research needs // Preslia – 2008. –80. – P. 101-149.
36. Lockwood J.L., Hoopes M.F., Marchetti M.P. Invasion Ecology. – Oxford: Blackwell Publishing, 2007. – 312 p.
37. Meusel H. Vergleichende Chorologie der Zentraleuropäischen Flora / H.Meusel, E.Jäger, E.Weinert –Jena: Fischer Verl. –1965. –1. – 583 S.
38. Protopopova V.V., Shevera M.V., Mosiakın S.L. Deliberate and unintentional introduction of invasive weeds: A case study of the alien flora of Ukraine // Euphytica. – 2006. – Vol. 148. – P. 17-33.
39. Szafer W., Kulczynski S., Pawłowski W. Rosliny polskie. – Lwow-Warszawa, 1924. – Warszawa: PWN, 1953. – 1020 s.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Данилик Іван Миколайович

д. б. н., 03.00.05

Перелік осіб-виконавців

Данилик Руслана Миколаївна

(к. б. н., 03.00.16)

Кузярін Олександр Тимофійович

(к. б. н.)

Лисак Галина Антонівна

(03.00.16)

Сосновська Світлана Володимирівна

(к. б. н.)

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Білонога В.М.

Телефон

+38 (032) 270-30-50

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

